

Trolejbus v nejlepším věku...

Prvního května roku 1952 se Teplicemi poprvé rozjel trolejbus 7Tr číslo 101 na lince č. 11, do něhož cestující nastoupili na zastávce Hlavní nádraží. Uplynulo padesát let a život ve městě bez trolejbusového provozu si vůbec nedokážeme představit. „Řadu kladů trolejbusové dopravy ještě neumíme vyčíslit,“ říká Ing. Petr Havlík z Dopravního podniku Teplice. „V Severních Čechách se pro zlepšení životního prostředí udělalo hodně a trolejbus je jistě vozidlo k životnímu prostředí vlídné. Sebedokonalejší spalovací motor nás bude obtěžovat podstatně větším podílem emisí než tím, který vznikne při výrobě elektrické energie. Pokud budeme v budoucnu schopni měřit a finančně vyčíslit i tyto efekty, jistě dojdeme k tomu, že vyšší cena za výstavbu trolejové tratě a jeho provoz se nám bohatě vrátí.“

Bylo by však přinejmenším macešské nezmínit tramvaje, které zdejší ulice křižovaly už od roku 1895. Započaly tím 107 let dlouhou historii kontinuální elektrické trakce v městské hromadné dopravě v Teplicích. „Dnes nám to připadá jako samozřejmost, ale v roce 1895 se elektrickou tramvají na území tzv. zemí předlitavských pyšnil pouze Lvov, kde byly v provozu od roku 1891 a Praha, kde Křížíkova výstavní linka z Letné do Stromovky od roku 1891 narušovala výsadní postavení koňky,“ píše se v publikaci Půlstoletí teplických trolejbusů, vydané k tomuto výročí Dopravním podnikem Teplice.

Mnozí z pamětníků dosud nostalgicky vzdychají po tramvaji, která je vyvezla od Červeného kostela až k Tereziným lázním v Dubí. „Připadal jsem si jako v Sapporu,“ prohlásil můj kamarád František, který se do Teplic přistěhoval v pětapadesátém roce z Hodonína. Desetiletý kluk zvyklý na samou rovinu, stál na zadní plošině, sánky v ruce a oči vyvalené. Poslední tramvaj jezdila po této lince č. 1 až do 31. 1. 1959, kdy byl její provoz po 64 letech ukončen. To už bylo Františkovi čtrnáct a rychle přivykl trolejbusům. Ovšem půvabná cesta legendární tramvají mu občas vrtá hlavou.

„Určitě to bylo krásné, i když já sám to už nezažil,“ přiznává dopravní odborník Ing. Petr Havlík. „Ale jako provozovatel městské dopravy si neumím představit, že bychom tu dnes měli tramvaje. Pominu-li střed města a vzpomenu-li pouze pamětníky tolik opěvovaný úsek z Trnovan do Dubí, dnes by tramvaj křižovala komunikaci E55 a v Dubí u Městského úřadu by jela přímo po ní. To je při dnešním provozu nepředstavitelné a kolize silniční dopravy s tramvajovou by stejně přinesla její zánik. Do těchto poměrů by tramvaj nezapadla a nedokázala by plnit svou funkci.“

Pojďme se spolu pomyslně projet tím prvním trolejbusem.

„Pivního května 1952 byl oficiálně zahájen provoz na lince číslo 11. První tratí byl trolejbusový okruh z Benešova náměstí. Školní a Masarykovou ulicí přes Laubeho náměstí k Císařským lázním. Dále Mlýnskou ulicí a ulicemi u Kamenných a Nových lázní do Šanova I. Odtud pokračovala trasa Jankovcovou ulicí, kde uhnula Wolkerovou do Vrchlického, tam přetála Masarykovu ulici k hlavnímu nádraží, pokračovala dlážděnou uličkou Na Hrázi kolem překladiště. Revoluční se dostala na křižovatku se Školní a odtud zpět na Benešovo náměstí. Ten okruh byl dvoustupý čili obousměrný. Dva trolejbusy jezdily jedním směrem v intervalu 9 min a proti nim trolejbus v intervalu 18 min.“

Ale tramvajím v té době ještě neodzvonovalo?

„V Teplicích existovaly od roku 1952 do roku 1959 obě dvě trakce a já jen nesmírně lituji, že se nám nepodařilo získat společný záběr tramvaje a trolejbusu, přestože se v některých místech v souběhu setkávaly.“

Kdy v Teplicích nastal největší boom trolejbusů?

„Historii trolejbusů v našem městě můžeme rozdělit do několika etap. První se datuje zaváděním trolejbusové dopravy mezi léty 1952 až 1967, kdy se budovaly nové tratě. Ve stejné podobě zůstala trolejbusová síť až do roku 1984. V té době se objevily nové koncepce městské hromadné dopravy, pro Teplice bohužel v nepříliš šťastných souvislostech.“

Narážíte na plán vyuhlení zdejšího kraje?

„Ano, bylo to v souvislosti s plány na takzvanou Velkou variantu vyuhlení. Předpokládalo se, že od železniční trati či 130 Ústí nad Labem - Chomutov v oblasti Teplic směrem na sever ke Krušným horám vznikne obrovská těžná jáma, která měla pohltit část Dubí a řadu obcí. Obyvatelé měli být přestěhováni do megalomanských sídlišť Trnovany, Nová Ves a Šanov II, rozšířený o sídliště s pracovním názvem Hrušky. Spolu s Proseticemi v nich mělo žít 80 000 lidí. Naštěstí od tohoto idiotského plánu sešlo. Plány, které počítaly s mohutným nárůstem trolejbusové dopravy, však zůstaly zachovány a od roku 1984 nastalo období velkého rozvoje, který vyvrcholil v letech 1993 - 1997. Město Teplice za spoluúčasti Státního fondu životního prostředí financovalo projekt Rozšíření trolejbusové dopravy v Teplicích, v němž byla dokončena síť, vybudovaly se další tratě, zmodernizovala technická základna, napájecí systém a byly dodány nové trolejbusy. Jejich podíl na celkových výkonech městské dopravy dosáhl 65 % a na území města byl ještě o něco vyšší.“

Jsou v Teplicích místa, kde má trolejbusová doprava ještě určité rezervy?

„Existují ekonomické předpoklady, aby byla trolejbusová doprava zavedena do určitých míst. Rezervy jsou například v Trnovanech v oblasti Bohosudovské a Marsovské ulice, s případným napojením na Sobědruhy. V tom případě by nic nebránilo propojení s obchodním centrem, vznikající na severu města v areálu Olympie a blízkém okolí. Pokud bychom dostali trolejbus do těchto míst, mohly by být zrealizovány úvahy o eventuálním propojení trolejbusových systémů Ústí nad Labem a Teplic. Trolejbusy by obsluhovaly novou zónu, v níž mají být soustředěny nejrůznější komerční a volnočasové aktivity. Přímou ve městě se nabízí možnost kratičkého propojení trolejbusové tratě na Šanovském okruhu s Jankovcovou ulicí. Ze známých důvodů ochrany lázeňského území jsou lázně uzavřeny, pokud by však došlo k propojení obou tratí, naskýtá se velká řada možností, jak lépe trasovat trolejbusové linky. Na křižovatce Pražské a Mlýnské se nabízí možnost propojit šanovskou a prosetickou trať a posledním místem, kde bych rád viděl trolejbus, je teplická poliklinika. Myslím, že by bylo užitečné najít zde prostor pro smyčku, abychom pacientům usnadnili vstup do polikliniky.“

Eva Stieberová

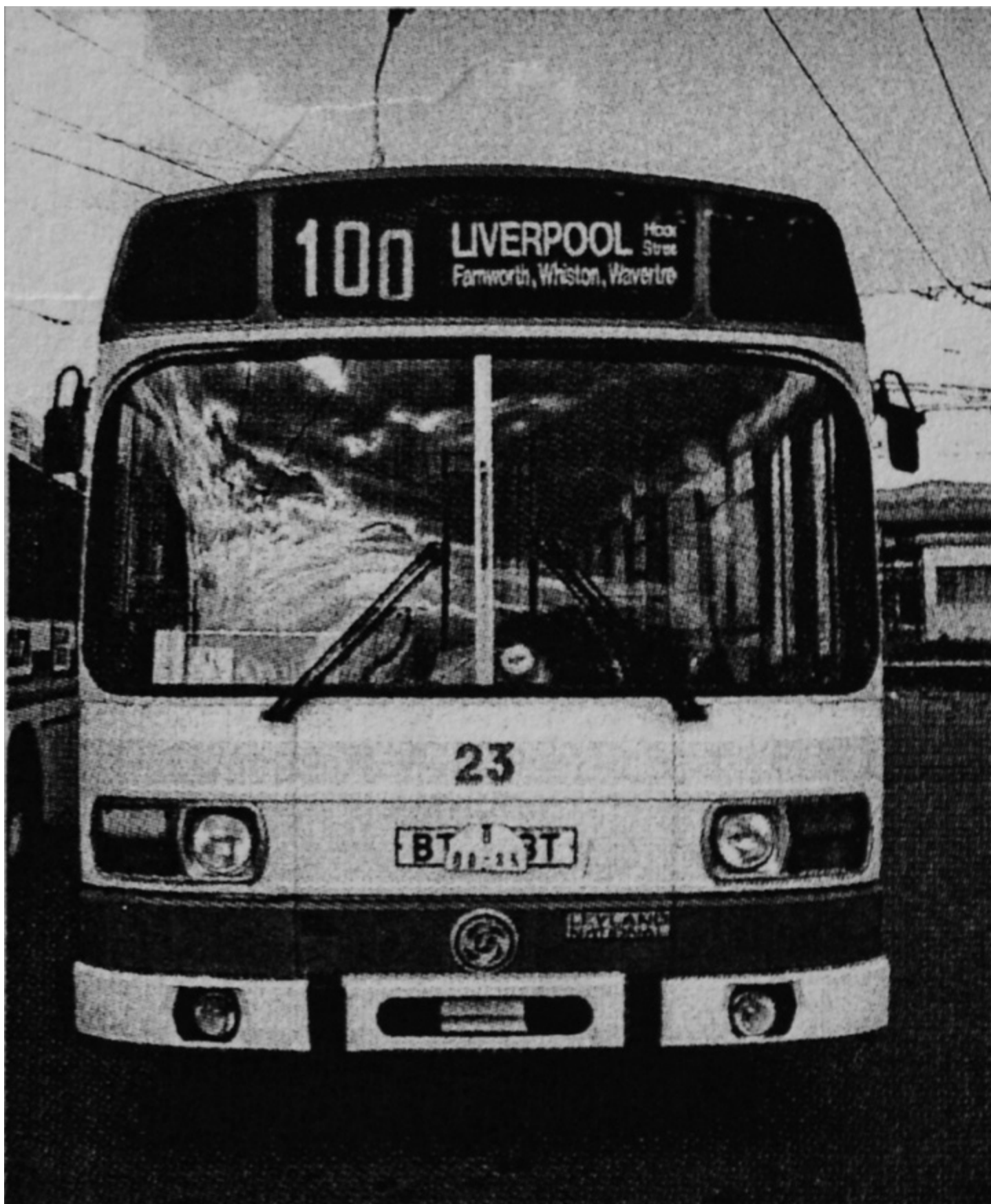

FOTO: Jiří Morman a Jan Tůma | Teplický patriot – č. 6/2002, strana 26